

STRATEGY FOR IMPLEMENTATION OF POLICY REHABILITATION PROMOTION AND DEVELOPMENT OF TOURIST ATTRACTIONS OF RAYONG MUNICIPALITY MUANG DISTRICT, RAYONG PROVINCE

Theerapol KARNCHANAKAS¹, Natthanon THAVISIN¹ and Parichart TUNSUTTIKUL^{2*}

1 Faculty of Social Sciences and Education, Thongsook College, Thailand

2 Faculty of Social Sciences and Education, Thongsook College, Thailand; Parichart7002@gmail.com
(Corresponding Author)

ARTICLE HISTORY

Received: 29 September 2023

Revised: 11 October 2023

Published: 27 October 2023

ABSTRACT

The purpose of this study to policy implementation strategy and find relationships with policy implementation strategies that affect the promotion, rehabilitation and development of tourist attractions in Rayong Municipality. The results of the research found that; 1) policy implementation strategies overall, it was high. 2) Promoting the restoration and development of tourist attractions was found to be overall high. 3) Relationship with policy implementation strategies was found to have r values of .627, .640, .679, .577, .601, .651 and Sig. equal .00 with statistical significance .00; 4) The multiple correlation coefficient (R) equal .723, able to explain the variation in policy implementation strategies affecting promoting the restoration and development of tourist attractions has predictive value 52.2% ($R^2 = .522$); 5) hypothesis of policy implementation strategies that affect the promotion rehabilitation and development of tourist attractions statistically significant .00.

Keywords: Strategy, Policy Implementation, Promotion, Rehabilitation and Development, Rayong Municipality

CITATION INFORMATION: Karnchanakas, T., Thavisin, N., & Tunsuttikul, P. (2023). Strategy for Implementation of Policy Rehabilitation Promotion and Development of Tourist Attractions of Rayong Municipality Muang District, Rayong. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 1(10), 44

กลยุทธ์การนำนโยบายไปปฏิบัติด้านการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลนครระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ธีรพล กาญจนากาศ¹, ณฐนนท ทวีสิน¹ และ ปาริชาติ ตันสุธิกุล^{2*}

1 คณะสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข

2 คณะสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข; Parichart7002@gmail.com (ผู้ประพันธ์บทความ)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลยุทธ์การนำนโยบายไปปฏิบัติ และหาความสัมพันธ์กลยุทธ์การนำนโยบายไปปฏิบัติที่ส่งผลต่อการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลนครระยอง ผลการวิจัยพบว่า 1) กลยุทธ์การนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์กลยุทธ์การนำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า r มีค่า .627, .640, .679, .577, .601, .651 และ Sig. มีค่าเท่ากับ .00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 4) ความสัมพันธ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) มีค่าเท่ากับ .723 สามารถอธิบายความผันแปรกลยุทธ์การนำนโยบายไปปฏิบัติมีผลต่อการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีค่าพยากรณ์ร้อยละ 52.2 ($R^2 = .522$) 5) การทดสอบสมมติฐานกลยุทธ์การนำนโยบายไปปฏิบัติที่มีผลต่อการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

คำสำคัญ: กลยุทธ์, การนำนโยบายไปปฏิบัติ, การส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนา, เทศบาลนครระยอง

ข้อมูลการอ้างอิง: ธีรพล กาญจนากาศ, ณฐนนท ทวีสิน และ ปาริชาติ ตันสุธิกุล. (2566). กลยุทธ์การนำนโยบายไปปฏิบัติด้านการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเทศบาลนครระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง.

Procedia of Multidisciplinary Research, 1(10), 44

บทนำ

ปัจจุบันการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหลักที่สำคัญของโลกมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และมีแนวโน้มของการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวทั่วโลก โดยองค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (United Nations World Tourism Organization: UNWTO) ได้คาดการณ์ไว้ว่า ปี พ.ศ.2563 จะมีนักท่องเที่ยวทั่วโลกถึง 1,600 ล้านคน และในปี พ.ศ. 2573 จำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้น มีจำนวนมากถึง 1,800 ล้านคน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2558: ออนไลน์) สอดคล้องกับงานวิจัยล่าสุดประจำปี 2017 ของ World Travel & Tourism Council (WTTC) แสดงให้เห็นว่า การท่องเที่ยวทำให้ GDP ของโลกสูงขึ้นกว่าเศรษฐกิจโลก ในปี พ.ศ.2559 เป็นปีที่ 6 ติดต่อกัน โดยเพิ่มขึ้นเป็น 10.2% ของ GDP โลก (7.6 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ) ก่อให้เกิดการจ้างงาน 284 ล้านตำแหน่ง หรือคิดเป็นอัตราส่วน 1:11 ของตำแหน่งงานต่างๆ ทั่วโลก แนวโน้มสำหรับภาคการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวในปี 2560 ยังคงเป็นระดับแนวหน้าในการสร้างความมั่งคั่งและการจ้างงานในเศรษฐกิจโลก แม้จะมีกระแสความท้าทายมากมายก็ตาม การคาดการณ์การท่องเที่ยวในอีกสิบปีข้างหน้า คาดการณ์ว่าจะมีอัตราการเติบโตที่ 3.9% ต่อปี (World Travel & Tourism Council, 2017)

การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ เป็นภารกิจของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ท.ท.ช.) ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ.2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อกำหนดกรอบทิศทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทยให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดการบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการผลักดันให้มีการบริหารจัดการการท่องเที่ยว เพื่อให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีการบริหารจัดการและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงต้องจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2566-2570) เพื่อใช้เป็นกรอบการพัฒนาในระยะ 5 ปีถัดไป ได้มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาค การศึกษาสภาพแวดล้อมและบริบทการท่องเที่ยวภายในประเทศและต่างประเทศ การทบทวนทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศต้นแบบรายสำคัญ การทบทวนนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และการรับฟังและระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาชน ผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การจัดประชุมกลุ่มย่อยและการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนฯ และการประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงทุกรูปแบบและพร้อมที่จะเติบโตอย่างยั่งยืน ประกอบกับการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน มุ่งส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ พัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความทันสมัยผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม การยกระดับบุคลากรและผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ เข้าใจและสามารถปรับตัวให้เข้ากับบริบทของ การท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal) เพื่อให้สามารถใช้เป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่วิสัยทัศน์และเป้าหมายได้อย่างแท้จริง (คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติแผนพัฒนาการท่องเที่ยว, 2566)

จังหวัดระยอง ยังมีความมั่งคั่งและอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติ เช่น อุทยานแห่งชาติกุยบุรี น้ำตกชวยหาด และหมู่เกาะที่สวยงาม มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ มีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและราคาไม่แพง (Value for Money) เป็นแหล่งรับประทานอาหารทะเลสดที่มีคุณภาพดีและราคาถูก ทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก จึงเกิดปัญหาต่างๆ ตามมาเนื่องจากขาดการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวแบบบูรณาการอย่างยั่งยืนเพื่อรองรับต่อการขยายตัวของนักท่องเที่ยว เช่น การบุกรุกชายหาด ปัญหาขยะ และความสะอาดบริเวณชายหาดและเกาะแก่งเกือบทุกหาด ทำให้เกิดภาพลักษณ์ ความสกปรกของบริเวณชายหาดของจังหวัดระยอง ปัญหาการเอารถเอาเปรียบนักท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ คุณภาพและมาตรฐานของโรงแรมและที่พักไม่เหมาะสมกับระดับราคาโดยเฉพาะในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว การเอาเปรียบด้านที่พัก ราคาสินค้าอาหาร เครื่องดื่ม การจำหน่ายสินค้าด้วยคุณภาพ โดยเฉพาะปัญหาด้านความเชื่อมั่นในมาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว และการนำนโยบายของแผนพัฒนาประเทศไทย 20 ปี คือแผน Thailand 4.0 และแผนพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เข้ามารับบูรณาการกับแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวแบบ

บูรณาการอย่างยั่งยืนของจังหวัด ซึ่งจะเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเพื่อสร้างรูปแบบของการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นโครงการนำร่องเพื่อไปขยายผลให้ภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศไทยต่อไป (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2560)

การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) เป็นเรื่องของการศึกษาว่า องค์กรที่รับผิดชอบสามารถนำและกระตุ้นให้ทรัพยากรในการบริหารตลอดจนกลไกที่สำคัญทั้งหมดปฏิบัติงานให้บรรลุตามนโยบายที่วางไว้ การศึกษาเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติจึงเป็นการแสวงหาวิธีการและแนวทางเพื่อปรับปรุงนโยบาย แผนงาน และการปฏิบัติงานโครงการให้ดีขึ้น โดยสามารถนำทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรทางกายภาพมาประสานเข้าด้วยกัน จูงใจให้นำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้หรือไม่เพียงใด การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติมีจุดมุ่งหมายเพื่อค้นหาความจริงที่เกิดขึ้นภายในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยมุ่งตอบคำถามที่สำคัญ 2 ประการ คือ มีอะไรเกิดขึ้น (What) และทำไมจึงเกิดขึ้น (Why) ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การศึกษาถึงบทเรียนที่เกิดขึ้น การนำไปสู่การพัฒนาแนวทางและการสร้างกลยุทธ์ที่จะช่วยสร้างความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดขึ้น (สัญญา เคนาภูมิ และ บุรฉัตร จันทร์แดง, 2563)

ดังนั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นบุคลากรตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายป้องกันและควบคุมโรค จึงให้ความสนใจศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์การนำนโยบายไปปฏิบัติด้านการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลนครระยอง เพื่อนำผลเป็นแนวทางในการปรับปรุงและเสริมสร้างประสิทธิภาพในด้านการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลนครระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างเสริมอาชีพ สร้างรายได้ และส่งเสริมความมั่นคงทางศิลปวัฒนธรรมต่อประชาชนจากฐานสู่ฐาน และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนทั้งในและนอกเขตเทศบาลนครระยองที่เข้ามาใช้บริการด้านการท่องเที่ยวต่อไป

การทบทวนวรรณกรรม

Jeffrey L. Pressman and Aaron Wildavsky (1973) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นการดำเนินงานให้ลุล่วง ให้ประสบความสำเร็จ ให้ครบถ้วน ให้เกิดผลผลิต และให้สมบูรณ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่รัฐบาลกำลังปฏิบัติอยู่ และเป็นธรรมชาติของนโยบาย ดังนั้น การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นภารกิจขององค์กรที่จะต้องรับผิดชอบนำนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จในทุกด้าน ทั้งความเรียบร้อยในการดำเนินงาน ความครบถ้วนสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การก่อให้เกิดผลผลิตที่พึงปรารถนา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่องค์การราชการปฏิบัติอยู่เป็นงานกิจวัตร (Routine) การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ (Public Administration) และนโยบายสาธารณะ (Public Policy) ทั้งนี้ เพราะการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นขั้นตอนเกี่ยวกับมาตรการของนโยบายที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการกำหนดนโยบาย และเมื่อนโยบายได้รับความเห็นชอบในการนำไปประกาศใช้ในลักษณะต่างๆ เช่น พระราชบัญญัติ คำสั่งฝ่ายบริหารหรือมติคณะรัฐมนตรี คำพิพากษาของศาลสูงหรือศาลฎีกา ประกาศหรือกฎกระทรวง หลังจากนั้นนโยบายถูกนำไปปฏิบัติอาจจะส่งผลกระทบต่อประชาชนที่เกี่ยวข้องหากนโยบายไม่มีความเหมาะสมจะไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนตามที่คาดหวังไว้ ขั้นตอนของการนำนโยบายไปปฏิบัติถือเป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการนโยบาย (Policy Process) ซึ่งในอดีตมักจะถูกมองข้ามไปหรือไม่ได้รับความสนใจ การตัดสินใจ เลือกนโยบายที่ไม่เหมาะสม เมื่อนำนโยบายไปปฏิบัติย่อมทำให้นโยบายดังกล่าวไม่บรรลุผลตามความต้องการและอาจทำให้เกิดปัญหาที่มีอยู่เดิมยิ่งทวีความรุนแรงขึ้นไปอีก โดยทั่วไป การศึกษานโยบายสาธารณะจะแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรก การก่อรูปและการออกแบบนโยบาย ขั้นตอนที่สอง คือ การนำนโยบายไปปฏิบัติ และขั้นตอนที่สาม คือ การประเมินผลนโยบาย ในส่วนของการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นส่วนที่เป็นปัญหาโดยตลอด โดยเฉพาะภายใต้แนวทางการศึกษาแบบกล่องดำ (Black Box) ซึ่งสรุปว่า การศึกษาการตัดสินใจนโยบาย (Policy Decision) คือ การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยอัตโนมัติ ทั้งนี้เพราะการตัดสินใจนโยบายมุ่งที่จะให้เกิดผลลัพธ์ที่ตั้งใจและพึงปรารถนา ทำให้การศึกษามุ่งความสนใจไปที่การปรับปรุงคุณภาพการ

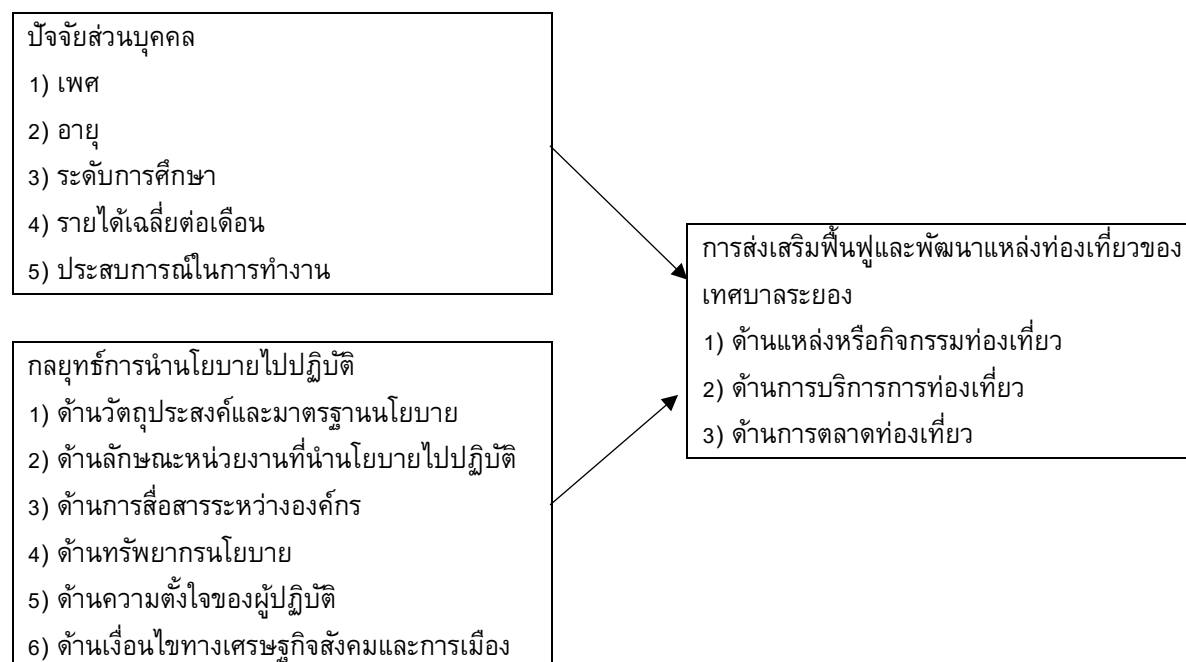
ตัดสินใจ และการเสนอตัวแบบสำหรับการตัดสินใจนโยบาย โดยขยายความคิดเกี่ยวกับโอกาสความสำเร็จของแต่ละทางเลือกนโยบาย ในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยว World Tourism Organization (1998) กล่าวว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนเพื่อสนองตอบความต้องการของนักท่องเที่ยวและชุมชนใน แหล่งท่องเที่ยว โดยปกป้องและรักษาโอกาสให้กับคนในรุ่นต่อไปในอนาคต ซึ่งจะนำไปสู่การจัดการทรัพยากรทั้งมวลที่จะสนองความต้องการด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ในขณะที่จะสามารถธำรงรักษาเนื้อหาทางวัฒนธรรม กระบวนการทางนิเวศวิทยาที่จำเป็น ความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการเกื้อหนุนและระบบต่างๆ ที่เกื้อหนุนชีวิต พืช สัตว์ และมนุษย์ทั้งหลาย ซึ่งจากกรอบแนวคิดดังกล่าว สามารถเป็นหลักการได้ 5 ข้อ คือ 1) ทรัพยากรทางธรรมชาติ ทรัพยากรทางประวัติศาสตร์ ทรัพยากรทางวัฒนธรรม และทรัพยากรอื่นๆ ในการท่องเที่ยว จะต้องได้รับการอนุรักษ์ไว้เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่องในอนาคต โดยจะยังสามารถอำนวยประโยชน์ให้แก่สังคมปัจจุบันได้ 2) จะต้องมีการวางแผนและจัดการในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาทางสิ่งแวดล้อมและสังคม วัฒนธรรมในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว 3) คุณภาพของสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวโดยภาพรวมจะยังคงได้รับการรักษาไว้ได้ และปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ เมื่อจำเป็นที่จะต้องจัดทำ ราไพพรณ แก้วสุริยะ (2547) กล่าวว่า นอกจากนี้หลักการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนนั้น ประกอบด้วยหลักการที่สำคัญ 10 ประการ ดังนี้ 1) อนุรักษ์โดยใช้ทรัพยากรอย่างพอดี (Using Resource Sustainable) หมายถึง การที่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวและผู้ที่มีบทบาทด้านการท่องเที่ยว ต้องมีวิธีการจัดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เดิมทั้งมรดกทางธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรมที่มีอยู่อย่างเพียงพอหรือใช้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างประหยัด โดยคำนึงถึงต้นทุนอันเป็นคุณค่าคุณภาพของธรรมชาติ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) ลดการบริโภคและใช้ทรัพยากรที่เกินความจำเป็นกับการลดของเสีย (Reducing Over-Consumption and Waste) คือ การร่วมกันวางแผนกับผู้ที่เกี่ยวข้องจัดการการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ และจัดหาทรัพยากรอื่นที่มีคุณสมบัติ มีคุณภาพเหมือนกันหรือใช้ทดแทนกันได้ เพื่อลดการใช้ทรัพยากรที่หายาก 3) รักษาและส่งเสริมความหลากหลายของธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรม (Maintain Diversity) คือ ต้องมีการวางแผนขยายฐานการท่องเที่ยว โดยการรักษาและส่งเสริมให้มีความหลากหลายเพิ่มขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยการเพิ่มคุณค่าและมาตรฐานการบริการให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาท่องเที่ยวในสถานที่นั้นนานขึ้นหรือกลับไปเที่ยวซ้ำอีก 4) ประสานการพัฒนาการท่องเที่ยว (Integrating Tourism into Planning) คือ การประสานแผนการพัฒนากับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนตำบลหรือ เทศบาล) แผนพัฒนาของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาของกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อให้การทำงานในสถานที่ท่องเที่ยวมีศักยภาพ 5) นำการท่องเที่ยวขยายฐานเศรษฐกิจในท้องถิ่น (Supporting Local Economy) คือ การประสานงานกับองค์กรปกครองท้องถิ่น และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวในท้องถิ่น โดยสรรหาความโดดเด่นของทรัพยากรในท้องถิ่น นำไปประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปเที่ยวเป็นการสร้างรายได้กระจายสู่ประชากรที่ประกอบการในท้องถิ่น 6) การมีส่วนร่วม โดยการสร้างเครือข่ายพัฒนาการท่องเที่ยวกับท้องถิ่น (Involving Local Communities) คือ มีการทำงานกับท้องถิ่นแบบองค์รวม โดยเข้าเป็นหน่วยงานร่วมจัด ร่วมวิเคราะห์หรือร่วมแก้ปัญหา ร่วมส่งเสริมการขายการท่องเที่ยว ร่วมประเมินผลการท่องเที่ยว เป็นต้น นอกจากนั้นต้องประสานเครือข่ายระหว่างองค์กรและท้องถิ่นเพื่อยกระดับคุณภาพของการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น 7) มีการประชุมกับผู้เกี่ยวข้องที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน (Consulting Stakeholders and the Public) คือ ต้องมีการประสานกับพหุภาคี ได้แก่ ชุมชนหรือประชาคมในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยว สถาบันการศึกษา สถาบันการศาสนา หน่วยงานราชการที่รับผิดชอบในพื้นที่ เพื่อร่วมประชุมปรึกษาหารือในการเพิ่มศักยภาพให้กับแหล่งท่องเที่ยว การประเมินผลกระทบการท่องเที่ยว การแก้ไขปัญหาที่เกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและด้านการตลาดเพื่อร่วมปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน 8) การพัฒนาบุคลากร (Training Staff) คือ การให้ความรู้ การฝึกอบรม การส่งพนักงานดูงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้พนักงานมีความรู้ มีแนวคิด และมีวิธีปฏิบัติในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน เป็นการพัฒนาบุคลากรในองค์กร และช่วย

ยกระดับมาตรฐานการบริหารการท่องเที่ยว 9) การจัดเตรียมข้อมูลคู่มือในการบริการข่าวสารการท่องเที่ยว (Marketing Tourism Responsibly) คือ มีการจัดเตรียมข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวและการบริการการขายให้พร้อม มีเพียงพอต่อการเผยแพร่ ซึ่งอาจจัดทำในรูปสื่อทัศนูปกรณ์รูปแบบต่างๆ 10) ประเมินผล ตรวจสอบและวิจัย (Undertaking Research) คือ การช่วยแก้ปัญหาและเพิ่มคุณค่า รวมถึงคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว การลงทุนในธุรกิจท่องเที่ยว ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ต้องมีการประเมินผล การตรวจสอบผลกระทบ และการศึกษาวิจัยเพื่อนำมาปรับปรุงและแก้ไขการจัดการก่อให้เกิดการบริการอย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดด้านการท่องเที่ยวโดย McIntos W. Robert and Charles R Goeldner (1986) ได้ให้ความหมายของคำว่า “การท่องเที่ยว (Tourism)” หมายถึง ผลรวมของปรากฏการณ์ต่างๆ และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับธุรกิจและบริการต่างๆ รวมทั้งรัฐบาลประเทศเจ้าภาพและประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องอยู่ในกิจกรรมหรือกระบวนการในการดึงดูดด้วยการต้อนรับที่อบอุ่นเปี่ยมไมตรีจิตนักท่องเที่ยวหรือแขกผู้มาเยือน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้แบ่งรูปแบบการท่องเที่ยวตามความสำคัญและสภาพแวดล้อม ได้ 12 ประเภท ดังนี้ 1) แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: (Eco-Tourism) 2) แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปะวิทยาการ (Arts and Sciences Educational Attraction Standard) 3) แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ (Historical Attraction) 4) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Natural Attraction) 5) แหล่งท่องเที่ยวเพื่อันทนาการ (Recreational Attraction) 6) แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (Cultural Attraction) 7) แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้ำพุร้อนธรรมชาติ 8) แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด (Beach Attraction) 9) แหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตก 10) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทถ้ำ 11) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ 12) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง

สมมติฐานการวิจัย

กลยุทธ์การนำนโยบายไปปฏิบัติมีผลต่อการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลนครระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานจ้างตามภารกิจ และลูกจ้างประจำที่กำลังปฏิบัติงานในสำนักงานเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง จำนวน 489 คน (เทศบาลนครระยอง, มกราคม 2566) การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโดยทำรายชื่อประชากรทั้งหมด ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้ตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) จึงได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 217 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อวัดผลความสอดคล้อง และการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามจำนวน 40 ชุด ไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลจากแบบสอบถามเข้าระบบคอมพิวเตอร์ ทำการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) และค้นหาข้อบกพร่องของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปร แล้วนำข้อมูลเข้าสู่โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ เมื่อทดสอบแบบสอบถามทั้งฉบับ มีความเชื่อมั่นเฉลี่ย .982

การเก็บรวบรวมข้อมูล 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source) เป็นการไปแบบสอบถามไปทดสอบเก็บข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่นอกเขตการให้บริการของเทศบาลนครระยอง และนำข้อมูลเข้าระบบทางคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลทางสถิติ 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) เป็นการศึกษาข้อมูลจากแหล่งพื้นที่ศึกษา และเก็บรวบรวมเอกสารทางวิชาการ บทความ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ การสืบค้นจากสารสนเทศและข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ต้องการจะศึกษา แนวคิด ทฤษฎีเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาสนับสนุนงานวิจัยฉบับนี้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์กลยุทธ์การนำนโยบายไปปฏิบัติการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง รองลงมาคือ ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กร ด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ ด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ด้านทรัพยากรนโยบาย และด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กลยุทธ์การนำนโยบายไปปฏิบัติการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

กลยุทธ์การนำนโยบายไปปฏิบัติการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลระยอง	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น	อันดับ
1) ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย	3.62	.723	มาก	6
2) ด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ	3.70	.825	มาก	4
3) ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กร	3.94	.703	มาก	2
4) ด้านทรัพยากรนโยบาย	3.68	.750	มาก	5
5) ด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ	3.82	.631	มาก	3
6) ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง	3.95	.395	มาก	1
รวม	3.78	.663	มาก	

ผลการวิเคราะห์การส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลนครระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการตลาดท่องเที่ยว และด้านที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านแหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยว และด้านการบริการการท่องเที่ยว ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลนครระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยรวม

การส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ของเทศบาลนครระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น	อันดับ
1) ด้านแหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยว	3.90	.563	มาก	2
2) ด้านการบริการการท่องเที่ยว	3.90	.514	มาก	2
3) ด้านการตลาดท่องเที่ยว	4.76	.423	มากที่สุด	1
รวม	4.19	.335	มาก	

ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์กลุ่การนำนโยบายไปปฏิบัติที่ส่งผลต่อการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลนครระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation) พบว่า r มีค่า .627, .640, .679, .577, .601, .651 และ Sig. มีค่าเท่ากับ .00 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์กลุ่การนำนโยบายไปปฏิบัติที่ส่งผลต่อการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลนครระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ตัวแปรอิสระ	กลุ่การนำนโยบายไปปฏิบัติที่ส่งผลต่อการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลนครระยอง	
	Pearson's Correlation	Sig. (2-tailed)
1) ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย	0.627***	0.000
2) ด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ	0.640***	0.000
3) ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กร	0.679***	0.000
4) ด้านทรัพยากรนโยบาย	0.577***	0.000
5) ด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ	0.601***	0.000
6) ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง	0.651***	0.000

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00

ผลการวิเคราะห์กลุ่การนำนโยบายไปปฏิบัติที่ส่งผลต่อการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลนครระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) มีค่าเท่ากับ 0.723 และสามารถอธิบายความผันแปรของกลุ่การนำนโยบายไปปฏิบัติที่ส่งผลต่อการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลนครระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 ได้ค่าสมการพยากรณ์ร้อยละ 52.2 ($R^2 = 0.522$) ดังนี้

สมการพยากรณ์

$$Y = a + B_1 X_1 + B_2 X_2 + B_3 X_3 + B_4 X_4 + B_5 X_5 + B_6 X_6$$

$$\text{Decision} = 2.564 + .022\text{Objec} + -.005\text{Imple} + .253\text{Comm} + -.160\text{Reso} + .052\text{Inten} + .242\text{Econ}$$

(.303) (-.060) (4.008) (-2.415) (.802) (3.491)

จากสมการพยากรณ์พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อกลยุทธ์การนำนโยบายไปปฏิบัติที่ส่งผลต่อการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลนครระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ได้ดีที่สุด คือ ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กร อันดับรองลงมาคือ ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านทรัพยากรนโยบาย

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์กลยุทธ์การนำนโยบายไปปฏิบัติการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลนครระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เทศบาลนครระยองมีการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลนครระยอง (พ.ศ.2566-2570) ซึ่งประกาศ ณ วันที่ 29 ตุลาคม 2564 มีการกำหนดอำนาจหน้าที่และบทบาทการดำเนินงานตามนโยบายไว้อย่างชัดเจน มีวัตถุประสงค์ของนโยบายที่กำหนดจากรัฐบาลสามารถนำไปปฏิบัติได้ทุกพื้นที่ สอดคล้องระหว่างแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลนครระยอง นโยบายในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและความต้องการพัฒนา สอดคล้องกับ ศวิตา ประไพรัตน์ (2564) พบว่า ปัจจัยด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์มีผลเชิงบวก มีการเสนอยุทธศาสตร์เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาโครงการก้าวสู่สถานที่ที่ดีมีคุณภาพ ประกอบด้วย 2 โครงการ คือ โครงการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจและแก้ไขปัญหาในโครงการ Smart Job Smart Worker และโครงการจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาและบริการข้อมูลระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดหางาน โดยนำปัญหาในพื้นที่มาวิเคราะห์ข้อมูลตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ในรูปแบบด้วยการอบรม ประชุม ติดตาม ประเมินผล และนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ประโยชน์ในระบบการจัดหางานในรูปแบบที่ซับซ้อนมากขึ้น สอดคล้องกับ อัครพนธ์ สายจีน (2562) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารในระดับมาก โดยเป็นการสื่อสารในรูปแบบการสื่อสารจากบนลงล่าง การสื่อสารจากล่างขึ้นบน การสื่อสารแบบแนวนอน การสื่อสารแบบแนวไขว้ และพบว่า รูปแบบการสื่อสารสัมพันธ์กับระดับของประสิทธิภาพการสื่อสาร ซึ่งส่งผลต่อการกำหนดเป้าหมายองค์กร คุณภาพของการสื่อสาร และการมอบหมายงานตามหน้าที่ ในการดำเนินงานของเทศบาลนครระยองบุคลากรในหน่วยงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานในรูปแบบการประชุมถ่ายทอดนโยบายจากผู้บริหารด้านบนสู่ผู้ปฏิบัติงานด้านล่าง และมีการสะท้อนปัญหาและอุปสรรคในการทำงานเพื่อปรับปรุงแก้ไขในการบริหารจัดการให้กับประชาชน

จากผลการวิเคราะห์การส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลนครระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก การดำเนินงานของเทศบาลนครระยองเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติต้องการให้หน่วยงานสนับสนุนหรือจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว เช่น จุดบริการจอดรถ พร้อมการดูแลอย่างเป็นระบบ ห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว บ้ายบอกสถานที่ท่องเที่ยวหรือบอกเส้นทางให้ชัดเจน นอกจากนี้ต้องสนับสนุนหรือจัดให้มีระบบการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว เช่น บ้ายหรือข้อกำหนดไม่ให้มีการทิ้งขยะในแหล่งท่องเที่ยว การจำกัดจำนวนสิ่งของที่นำเข้าแหล่งท่องเที่ยว ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น สัตว์น้ำหรือปะการัง ต้นไม้ตามทางเดิน ทั้งนี้ต้องสนับสนุนหรือจัดให้มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ และมีการส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน สอดคล้องกับ วรณพร วะสุวรรณ (2564) พบว่า ความรู้/ความเข้าใจอารมณ์/ความรู้สึกและพฤติกรรมส่งผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเกาะเสม็ด ของนักท่องเที่ยวเจนเอเรชั่นวาย และสิ่งดึงดูดใจการเข้าถึงความปลอดภัยและการบริการ/การรองรับส่งผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเกาะเสม็ด ของนักท่องเที่ยวเจนเอเรชั่นวาย โดยผู้ประกอบการองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเกาะเสม็ด สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปบริหารจัดการกำหนดกลยุทธ์เพื่อเพิ่มส่วนแบ่งการตลาด เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวและกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเพื่อให้เหมาะสมและตอบสนองกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

เจเนอเรชันวาย สอดคล้องกับ อัจฉริยาพร คันธมาลาเจริญ (2565) พบว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวของพื้นที่ตำบลกิตติขันธ์ ประกอบด้วย รูปแบบการท่องเที่ยว 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท 1.1) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและอนุรักษ์ 1.2) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร 2) รูปแบบการท่องเที่ยวแหล่งวัฒนธรรม และ 3) รูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท 3.1) การท่องเที่ยวแบบผจญภัยและกีฬา 3.2) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวในพื้นที่ของตำบลกิตติขันธ์ ที่มีศักยภาพสูง ได้แก่ รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงผจญภัยและกีฬา รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและอนุรักษ์ เนื่องจากมีกิจกรรมการล่องแพและกิจกรรมจากการดูแลช้างหรือปางช้าง เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ดึงดูดใจ มีการเข้าถึงที่สะดวก และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว สอดคล้องกับ รุ่งทิวา ทำน้ำ และ อธิป จันทรสุริย์ (2563) พบว่า ต้นทุนทางวัฒนธรรม (Cultural Capital) ของอำเภออุ้มผาง คือ ความหลากหลายของชาติพันธุ์ที่การอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างสมดุล อีกทั้งยังมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ การแต่งกาย ภาษา อาหาร บ้านเรือน ความเชื่อ ประเพณีต่างๆ ที่โดดเด่น นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามามีส่วนร่วมร่วมกับชุมชนในการเดินทางท่องเที่ยว โดยเฉพาะการเยี่ยมชมวิถีชีวิตผ่านการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นในชุมชน ชุมชนสามารถนำความคิดสร้างสรรค์มาใช้ต่อยอดผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าในวิถีชีวิต ศิลปหัตถกรรมท้องถิ่น สร้างมูลค่าทางรายได้จากการท่องเที่ยว ด้านการสื่อสารและการตลาด (Communication and Market) มีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนวิถีชีวิตชาติพันธุ์ โดยการใช้สื่อและเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการสื่อสารและทำการตลาด ด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยว (Tourism Attractions Management)

จากผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์กลยุทธ์การนำนโยบายไปปฏิบัติมีผลทางบวกต่อการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลนครระยอง พบว่า ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กร ด้านทรัพยากรนโยบาย ด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ และด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง โดย r มีค่า .627, .640, .679, .577, .601, .651 และ Sig. มีค่าเท่ากับ .00 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ สอดคล้องกับ หยี่พาง แซ่พาง (2564) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการนำนโยบายไปปฏิบัติของบุคลากรกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือ หากบุคลากรมีการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับมากก็จะส่งผลกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนในภาพรวมมากขึ้น

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์กลยุทธ์การนำนโยบายไปปฏิบัติที่ส่งผลต่อการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลนครระยอง พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) มีค่าเท่ากับ 0.723 และสามารถอธิบายความผันแปรของกลยุทธ์การนำนโยบายไปปฏิบัติที่ส่งผลต่อการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลนครระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 ได้ค่าสมการพยากรณ์ร้อยละ 52.2 ($R^2 = 0.522$) สอดคล้องกับ กอบชัย เมฆดี และคณะ (2564) พบว่า 1) สถานการณ์ปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ 1.1) ปัจจัยแวดล้อมภายนอก มีภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และ 1.2) ปัจจัยแวดล้อมภายใน มีภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) หลักการกรอบเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านความร่วมมือเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง ด้านสังคมและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และด้านสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ อยู่ในระดับมาก 3) แนวทางปฏิบัติการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนสำหรับแหล่งท่องเที่ยว มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการเพิ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่ชุมชน

จากผลการทดสอบสมมติฐานกลยุทธ์การนำนโยบายไปปฏิบัติที่ส่งผลต่อการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลนครระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง พบว่า ทุกสมมติฐานมีความสอดคล้องในระดับสูง สอดคล้องกับ ภณสิทธิ์ อันยะ (2563) พบว่า ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวางแผนของผู้รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยว 2) การบริหารจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว 3) การบริหารจัดการด้านความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว 4) การบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

- 5) การบริหารจัดการให้เกิดคุณภาพการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว 6) การจัดการกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และ 7) การบริหารจัดการด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- 1) ควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ในการวิเคราะห์และนำเสนอปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับปัญหาของประชาชนในพื้นที่ นอกเหนือจากนโยบายของระดับประเทศ ทำให้ประชาชนได้ประโยชน์ และมีการจัดอบรมร่วมกับหน่วยงานใกล้เคียงเพื่อกำหนดนโยบายในการพัฒนาร่วมกันหลายภาคส่วน
- 2) ควรสำรวจข้อมูลบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านต่างๆ เพื่อนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานขององค์กร รวมทั้งสรรหาบุคลากรจากหน่วยงานอื่นมาพัฒนาศักยภาพของบุคลากรจนเกิดความเชี่ยวชาญในงานนั้นทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในการปฏิบัติงาน
- 3) ควรมีการอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการสื่อสารเพื่อให้ประชาชนเกิดพอใจในการจัดบริการ และการสื่อสารกับเพื่อนร่วมงานไม่ให้เกิดความแตกแยกในองค์กร นอกจากนี้ควรมีการสื่อสารในรูปแบบต่างๆหรือเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติมีการเสนอข้อมูลหรือแสดงความคิดเห็นต่อผู้บริหารในรูปแบบใกล้ชิด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายไปปฏิบัติด้านการส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของพนักงานเทศบาลนครระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง และหาแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลนครระยอง
- 2) ควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ในการวิเคราะห์และนำเสนอปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับปัญหาของประชาชนในพื้นที่ นอกเหนือจากนโยบายของระดับประเทศ ทำให้ประชาชนได้ประโยชน์ และมีการจัดอบรมร่วมกับหน่วยงานใกล้เคียงเพื่อกำหนดนโยบายในการพัฒนาร่วมกันหลายภาคส่วน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). *ยุทธศาสตร์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2560-2564*. สืบค้นจาก https://www.mots.go.th/download/article/article2017_1201174031.pdf.
- กอบชัย เมฆดี, สุรพงษ์ วัชรจิตต์ และ ศรีนทร์ ชันติวัฒน์กุล. (2564). กลยุทธ์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 8(2), 281-300.
- คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ. (2566). *แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566-2570)*. สืบค้นจาก <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/140D070S0000000003900.pdf> (3 กันยายน 2566).
- ภณสิทธิ์ อ้นยะ. (2563). การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยกระบวนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว. *Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University*, 14(2), 45-54.
- รุ่งทิพา ทำน้ำ และ อธิป จันทรสุริย์. (2563). แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีถิ่นบนฐานแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ อำเภออัมพวา จังหวัดตาก. *วารสารที่ศึกษวัฒนธรรมสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*, 19(2), 90-111.
- ราไพพรรณ แก้วสุริยะ. (2547). *หลักการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน*. สืบค้นจาก <http://www.stou.ac.th/Tourism/Achieve/April/Topic1.htm> (20 มิถุนายน 2554).
- วรรณพร วะสุวรรณ. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเกาะเสม็ด จังหวัดระยองของนักท่องเที่ยวเจนเอเรชั่น วาย*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, คณะการจัดการและการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศวิตา ประไพรัตน์. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำโครงการก้าวสู่งานที่ดีคนมีคุณภาพไปปฏิบัติภายใต้ศูนย์บริการจัดหางานเพื่อคนไทย (Smart Job Center)*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, คณะรัฐประศาสนศาสตร์, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- สัญญา เคนาภูมิ และ บุรฉัตร จันทร์แดง. (2562). ตัวแบบทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปสู่การปฏิบัติ Theory Model of Public Policy Implementation. *วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 3(1), 97-113.
- สำนักงานเทศบาลนครระยอง. (2565). *แผนพัฒนาเทศบาลนครระยอง (พ.ศ. 2566-2570)*. สืบค้นจาก <http://www.rayongcity.go.th/> (วันที่ 10 พฤษภาคม 2566).
- หยีฟาง แซ่ฟาง. (2564). การนำนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวไปปฏิบัติของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน. *วารสารศิลปะการจัดการ*, 5(1), 134-149.
- อัศรพนธ์ สายจิ้น. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารภายในองค์กรและประสิทธิภาพการสื่อสารภายในองค์กร: กรณีศึกษาศูนย์การค้าฟิวเจอร์พาร์ครังสิต. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, วิชาเอกการจัดการทั่วไป คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อัจฉริยาพร คันธมาลาเจริญ. (2565). *การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวในแนวทางการท่องเที่ยว 4.0 พื้นที่ตำบลกุดช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์การวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต, สาขาการวางแผนเมืองและสภาพแวดล้อม สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- Jeffrey, L. Pressman & Aaron, Wildavsky. (1973). *Implementation*. California: University of California Press.
- McIntos, W. Robert, & Charles, R. Goeldner. (1986). *Tourism Principle: Practices and Philosophies*. New York: John Wiley & Sons.
- World Tourism Organization. (1998). *Guide for Local Authorities on Development*. Sustainable Tourism. Madrid, Spain: WTO Publication.
- World Travel & Tourism Council. (2017). *Travel & Tourism Economic Impact World 2017*. Retrieved from <https://www.wttc.org/-/media/files/reports/economic-impact-research/regions-2017/world2017.pdf> (13 November 2017).

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2023 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).